

Scénář k audioreportáži projektu „Příběhy našich sousedů“

Příběh ze života Jána Novenka

Zpracovali:

David Hřebačka, Jakub Jančálek, Karolína Novotná, Markéta Poláčková, Lucie Žajdlíková
pedagogické vedení: Mgr. Jana Bravencová
ZŠ Moravská Nová Ves, okres Břeclav

Kája 1:

Je jaro a 15letý Jeník sní, sní o hrách s kamarády, o dobrodružstvích, možná o své první lásce.....

(podkres - jaro)

Ale píše se rok 1945

(podkres - střelba)

a stále 15letý, předčasně dospělý Ján Novenko (Ivan), spolu se svými druhy rozhodně nesní. Čeká je další těžký den.

David 1:

Ján byl mladý, silný Slovák. Žil na jihu Slovenska, které po Mnichovském diktátu připadlo Maďarsku. Rusky se naučil od svého otce, Rusa. Na podzim roku 1938 musel nastoupit do maďarské školy, kde se naučil také německy.

Lucka 1:

Koncem války pomáhal partyzánům a po osvobození Filakova se souhlasem otce vstoupil do Rudé armády. Díky svým jazykovým schopnostem se stal členem Směrše. Tyto jednotky mimo jiné vyhledávaly zrádce, zkoumaly terén, hledaly úkryty Němců.

Pamětník:

Na Lanžhot jsme nemohli útočit, neměli jsme těžké zbraně málo a vždycky, když naši začali útočit. A bylo od tam vidět a mohli to hájit.

Markéta 1:

Němci bránili Lanžhot, tanky ukryli pod návratími a stromy v zahradách, nenašla je ani průzkumná letadla. Ivan se vydává do Lanžhota.

Pamětník:

No ale, aby to byla pravda, Ivan pokusil by ses, zkus zjistit co a jak, ale to jsem nesměl dělat.

David 2:

Přesto tajně v civilu překročí Dyji a dostane se do Lanžota. Hledá Němce a jejich úkryty.

Pamětník:

A tak se koukám do jednoho dvora – nic, kousek dál aha, tak tam v zahradě pod stromem jeden tank, dobrý. Potom dál a otevřel jsem vrata a tam tank. Tak je to pravda. Takhle jsem, asi 4 se mi podařilo, ne za sebou. Až mne najednou jeden Němec chytil.

Lucka 2:

Němci ho odvádí na výslech. Předstírá, že nerozumí německy a mluví maďarsky. Má veliké štěstí, v době výslechu Rusové začínají odstřelovat Lanžhot. Ivan zůstane s jedním z Němců sám.

Pamětník:

Já jsem viděl venku je klid, všechno schované, tak jsem skočil na něho. Prostě se mně ho podařilo zabít, zlomit krk, vaz. Tak jsem utekl z okna ven, utíkal jsem, utíkal a nedbal jsem o nic

Markéta 2:

Po osvobození Lanžhota postupuje oddíl s Ivanem k Brnu.

Kája 2:

Je zase jaro. Jaro roku 2019. Dnes téměř 90letý, duší určitě spíš tanečník, folklorista a choreograf, pradědeček Ján Novenko stále musí myslet na minulost, vzpomínat na své druhy, z nichž mnozí se poválečných dní nedočkali.
(hudební podkres - folklor)